

УДК 338.48:656.072

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ
ІННОВАЦІЙ “ТУРИЗМ – ТРАНСПОРТ” В УКРАЇНІ****Мерзляк А.В.**

доктор наук з державного управління, професор

Яцук Н.В.кандидат наук з державного управління
Класичний приватний університет**I. Вступ**

Особливими пріоритетами інноваційної політики держави є гармонійний розвиток людського потенціалу, економіки та навколишнього середовища. Це зумовлює потребу в розвитку інновацій у тій галузі економіки, яка практично пов'язана зі значною кількістю галузей господарства й багатьма видами діяльності людини. Туризм охоплює майже 50 суміжних галузей економіки і створює додаткові робочі місця [5]. Нині він має значний вплив на економічний розвиток не тільки країн, які вважаються традиційно туристичними, а й на всю світову економіку. На думку вітчизняного науковця, професора Н.Д. Свірідової, туризм, як складова сфери послуг, здатний визначати стан таких галузей, як: торгівля, страхування, банківська справа, зв'язок, – та вносити корективи в розвиток машинобудування, авіаційної промисловості, будівельної індустрії, сільського господарства та автомобілебудування [5].

Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберіжних технологій, виробництва й реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції [2]. Тому нововведення повинно не тільки мати економічний ефект, а й бути екологічно безпечним. Найбільш реальними до здійснення можуть бути інновації в рекреаційно-туристичній сфері. Підставою для цього є теорія територіальних рекреаційних систем ученого В.С. Преображенського, оскільки цією системою доводиться можливість існування рекреаційно-туристичної діяльності за умови збереження природного комплексу. Адаже формування видів туризму відбувається в системному зв'язку – природний комплекс і технічні системи (інженерні комунікації та інфраструктура), де технічні системи, облаштовуючи природний комплекс, роблять його доступним і таким, що

відповідає потребам туриста. У свою чергу, природний комплекс у цьому взаємозв'язку постійно потребує вдосконалення технічної системи заради свого збереження й стійкості та формування у свідомості людей установки обирати не просто економічно вигідний продукт, а екологічно безпечний.

II. Постановка завдання

Мета статті – визначити заходи державного регулювання розвитком інновацій вітчизняного туризму, враховуючи світові тенденції туристичного ринку щодо узгодженості економіки й екології як основні умови державного розвитку; обґрунтувати напрями державного регулювання розвитку інновацій “туризм – транспорт”, що сприятимуть створенню еколого-економічного ефекту.

III. Результати

Туристична галузь найбільше зацікавлена в пошуку новітніх джерел енергії, удосконаленні транспортних систем, охороні й оздоровленні людини та навколишнього середовища, розвитку інноваційної культури суспільства – напрямів, які визнано Верховною Радою України стратегічними пріоритетами інноваційної діяльності в Україні на 2003–2013 рр. [2]. Це зумовлює здійснювати пошук нововведень, які здатні забезпечувати взаємозв'язок екології й економіки, спрямовані на досягнення еколого-економічного ефекту, оскільки на сьогодні спостерігаються суперечності між екологією та економікою.

Дослідники генезису та розвитку інновацій російський економіст і соціолог М.Д. Кондратьєв, американський економіст австралійського походження Й. Шумпетер та французький економіст Ж.Б. Сей, які першими почали вивчати інновації, як і науковці часів постіндустріальної економіки, дотримуються думки, що в прискоренні розвитку інновацій одним із головних учасників є держава. На цьому наголошує й російський науковець, член Президії Міжнародної туристичної академії, автор підручника “Інновації в туризмі” В.С. Новиков у концепції національних інноваційних систем (НІС) як сукупності взаємо-

дії держави, приватних, суспільних організацій та структур, у рамках яких провадиться діяльність зі створення, розвитку, поширення нових знань їх перетворення в технології, продукти й послуги [1]. Згідно із цією концепцією, туризм як сектор економіки, в якому беруть участь як приватні, так і суспільні підприємства та організації, потребує значної частки участі держави в розвитку інновацій.

Вирішення цієї проблеми полягає в регулюванні державою розвитку інновацій у туризмі, що сприяло б прогресу в розумінні його як економічного розвитку на фоні екологічної безпеки. Сучасна відсутність взаємодії екології й економіки становить загрозу тенденцію зворотного руху, тобто регресу соціально-економічного розвитку через низький технічний рівень більшості промислових підприємств, що призводить до зростання екологічної небезпеки для середовища, в якому існує суспільство.

Розвиток здійснюється в часі (раніше – тепер – потім) і має певну спрямованість, тобто послідовність розвитку стадій у часі, а також має векторне розташування як у напрямі піднесення – прогресу, так і у зворотному напрямі – регресу. Успішний розвиток, тобто прогрес суспільних систем залежить від несупільних інноваційних процесів, що періодично відбуваються й впливають не тільки на галузь науки та техніко-технологічної сфери, а й тісно пов'язані з економічними та соціальними перетвореннями [1].

Це дає підстави прогнозувати розвиток інновацій, здатних ув'язати в собі економіку й екологію в тій галузі, яка спрямована на соціально-економічний розвиток суспільства та базується на екологічній безпеці. Такою економічною галуззю є туризм, який здійснює ряд соціально-економічних функцій, але має у своїй основі природно-культурні ресурси, тому вимагає певного екологічного рівня. Отже, сучасний розвиток інновацій, що відповідає пріоритетам інноваційної політики держави, може бути вирішений засобами туризму. Це зумовлює необхідність аналізу інновацій, які мають набути розвитку в туристичній галузі.

Учений В.С. Новиков зазначає, що розвиток туризму розпочався з подорожування, що уособлювало в собі мотив й переміщення в просторі. Так, першими організаторами подорожей стають купці, які сполучали власні інтереси пошуку товарів та ринків збуту з інтересами тих, кого брали із собою, щоб подивитися світ. Подорожування в часи Давньої Греції були зумовлені як виконанням державних завдань, торгівлею та просвітництвом, так і суто рекреаційними мотивами, такими як: релігійні свята, спортивні змагання, відпочинок, лікування та пошуки пригод.

Вже римська знать подорожує з метою ознайомлення з пам'ятками, здобуття освіти, оздоровлення на мінеральних і термальних джерелах [1].

Все це свідчить про те, що мотиви, які спонукали людей подорожувати, залишилися незмінними з початку виникнення до сьогодні. Збільшення кількості осіб, які подорожують (розвиток туристичного потоку), що є головною метою туристичної галузі, забезпечувалося через розвиток транспортних послуг і доріг, створення відповідної інфраструктури та появи нових видів транспорту (залізничного, морського, авіаційного та автомобільного).

Розвиток відповідних видів туризму дав поштовх розвитку відповідним галузям, зокрема культивування автомобільного туризму впливало на розвиток автомобільної промисловості. Проте наявність такої туристичної інновації, як космічний туризм, поки не привело до значного розвитку космічної галузі. Це наводить на думку, що інновація повинна отримати значну підтримку в споживача й довести власну рентабельність, яка розуміється як відповідність вкладених у неї ресурсів та отриманих результатів. Тому необхідно більш уважно розглянути рентабельність транспортних послуг як складової туристичного продукту в системі його послуг, таких як трансфер, розміщення, харчування та додаткові послуги (розваги, лікування та екскурсійне обслуговування). Таким чином, визначено пріоритети сучасної інноваційної політики держави, які можуть бути вирішені засобами туризму, вони містяться у взаємозв'язку "туризм – транспорт".

Отже, розглянемо можливість інновацій туризму у взаємозв'язку "туризм – транспорт", які охоплюють зв'язок техніко-технологічної сфери та соціальної сфери; здатні позитивно вплинути на вирішення такої соціальної проблеми, як відтворення продуктивних сил людини й природного середовища; мають наукове підґрунтя. Разом з тим зауважимо, що розвиток туристичних інновацій повинен мати певну спрямованість – мету, щоб не здійснити зворотний напрям розвитку. Саме його вектор дії визначає державне управління, а в разі виникнення відхилень його рух впорядковує державне регулювання розвитку інновацій у туризмі, яке можливе через здійснення державної інноваційної політики.

Щодо інновацій транспортних послуг у туризмі, то вони розглядаються вченими з позиції логістики туристичних потоків та використання різних видів транспорту для перевезення туристів, залишаючи осторонь здатність транспорту виконувати не тільки функцію транспортування, а й рекреаційну,

що є особливо важливим під час подорожей, які є видом активного відпочинку й особливо популярні на вітчизняному туристичному ринку.

Рекреаційна функція транспорту може бути здійснена у двох напрямках: збереженні навколишнього середовища та створенні умов для рекреаційного процесу людини. Детальніше розглянемо шляхи реалізації цих напрямів рекреації транспортними засобами, що здійснюють перевезення туристичних потоків. Так, використання автобусів, потягів, суден та літаків як засобів подорожування автоматично робить мандрівника заручником розкладу транспортного руху. Натомість, кожний шостий українець має власне авто, тому більшість обирає саме його як засіб подорожування до місця відпочинку. Проте варто зазначити, що звичайний легковий автомобіль не має змоги надати рекреаційну функцію мандрівникам у повному обсязі під час подорожування. На сьогодні виділяють два основних види транспортних засобів, які широко використовуються для подорожування, – це легкові автомобілі та автобуси. Але часто подорож є тривалою, і турист досить довгий час перебуває саме в автобусі чи авто, що стомлює, а отже, знижує рекреаційну функцію – це поперше, а по-друге, більшість легкових авто, як і автобусів, не має права проїзду на рекреаційних територіях для збереження останніх, якими можуть бути заказники та національні парки.

Виявлення еколого-економічних нововведень туристичної галузі потребує розгляду світових тенденцій туристичного ринку в сполученні “туризм – транспорт”, які спрямовані на досягнення узгодженості економіки й екології як основних умов державного розвитку. Автомобільний ринок таких країн, як Франція, США, Південна Корея, Японія, Монако, Туреччина, для туристичних перевезень використовує електромобіль. Цей вид транспорту для екскурсійного обслуговування туристів почали використовувати в пострадянському просторі, не залишилася остронь і Україна. Перевагами цього авто є відсутність шкідливих викидів, безшумність, значно менші експлуатаційні витрати [7]. На сьогодні він не є конкурентом звичайному авто через відносно невеликий міжрядний пробіг, що обмежує їх широке застосування, але як засіб перевезення туристів, який усуває джерела забруднення повітря, що являє собою особливо гостру проблему для природних комплексів рекреаційних систем, заслуговує на широке використання у транспортному обслуговуванні туристів.

Отже, якщо метою нововведення є отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного ефекту відповідно

до потреб суспільства, то саме впровадження екологічно безпечного авто є тією доцільною інновацією, яка може стати об'єктом зацікавлення приватного сектора економіки та держави. Так, упровадження цієї інновації на туристичному ринку, який діє на внутрішньому, національному, міжнародному рівнях, сприятиме можливості визначити межі застосування цього авто та його впливу на розвиток автомобільної й суміжних галузей.

Проте такий вид транспорту здатний виконати одну частину рекреаційної функції – збереження природного комплексу. Разом з тим комфортності для довготривалого подорожування цей вид авто поки не забезпечує. Варто відзначити існування популярного виду транспорту серед західних туристів – “рекреаційного авто”, яке є засобом подорожування громадян Західної Європи, США, Канади та Австралії. Адже поява цього виду транспорту була зумовлена рекреаційною функцією – потребою громадян (поселенці Північної Америки, що вели кочовий спосіб життя) у відпочинку, який був можливим під час їзди в самому транспорті. Віднайдені можливості його облаштування для зазначених цілей були розвинені потребою громадян в отриманні якомога більшого обсягу рекреаційних послуг під час відпустки. Тому на туристичному ринку набула розвитку концепція авто, який мав змогу забезпечити рекреаційні функції. За допомогою такого авто вони зробили мандрівництво невід'ємною складовою туризму, яка задовольняє рекреаційні потреби людини не тільки в місцях призначення, а й під час подорожі. Це авто обладнане системами життєзабезпечення для використання в рекреаційних цілях, що дає можливість мандрівникам подорожувати країною без проблем, пов'язаних з розміщенням, може становити перспективну інновацію туристичного ринку.

Наприклад, на території США існує декілька класів та підкласів рекреаційних авто. Вони класифікуються згідно з розміром і відповідним облаштуванням. Від схожих на автобуси, обладнаних кухнею, ванною з окремим водопостачанням й очисними системами, спальною кімнатою; у деяких моделях встановлені пральна машина й сушарка та система розширення простору, яка забезпечує додаткову житлову площу, коли рекреаційний автомобіль знаходиться на стоянці; до переобладнаних фургонів з меншими функціями системи забезпечення. У наш час рекреаційне авто набуло поширення в таких країнах, як: Австралія, Німеччина, США, Канада, Італія, Іспанія, Франція, Голландія. Найбільшого поширення рекреаційне авто набуло в США, що зумовлено популярністю серед американців подорожей

на авто. Вони вирішили проблему переміщення на великі відстані між туристичними об'єктами країни, замінивши нерентабельні автобусні тури на подорож у рекреаційному авто. Так, застосування рекреаційного авто відіграло велику роль у розвитку внутрішнього туризму, оскільки воно одночасно забезпечувало транспортування та здійснення рекреаційної функції під час подорожі до об'єкта призначення й розвитку автомобільної промисловості.

Туристичні подорожі на рекреаційному авто широко вивчають західні вчені. Зарубіжна наукова література визначає поняття "рекреаційне авто" як фургон або трейлер, обладнаний системами життєзабезпечення, що використовується в рекреаційних цілях [8]; як транспортний засіб (кемпінг або "дім на колесах") для подорожей і рекреаційних видів діяльності [9]; як великий транспортний засіб, що обладнаний для приготування їжі та спальними місцями, використовується для родинних подорожей [10]. Резюмуючи зазначені трактування, можна зробити висновок, що рекреаційне авто є особливим видом транспортного засобу, який призначений для забезпечення рекреаційних функцій під час подорожей і являє собою повністю автономний засіб розміщення на колесах.

Щодо України, то в науковій літературі, яка досліджує туризм, такого поняття не існує, а існує поняття "автокемпінг", що позначає спеціальну територію, яка призначена для зупинки і ночівлі туристів, які подорожують на власному авто і використовують власні засоби розміщення, наприклад намети чи трейлери. Отже, істотна відмінність існує між зарубіжним визначенням поняття рекреаційного авто як авто для подорожей, яке і обладнане, і призначене, і здійснює рекреаційні функції, та вітчизняним розумінням авто для подорожей, яке призначене тільки для доставки туристів до місця рекреації. Також на особливу увагу заслуговує поняття "рекреаційне авто" в західному розумінні з погляду родинного відпочинку, що відповідає потребам українського туриста, з точки зору його ментальності. Відповідно до ментальності українець віддає перевагу відпочинку зі своєю родиною, а отже, по можливості бажатиме створити для неї родинний затишок і комфорт. Якщо врахувати те, що багато родин подорожує з дітьми та немовлятами, то використання рекреаційного авто є найкращим варіантом для таких подорожей завдяки здатності забезпечити необхідний простір для обслуговування дитини і її рухливості, що не стомлюватиме її під час подорожі.

Реалії сьогодення в Україні такі, що автомобіль є найпоширенішим транспортним засобом для здійснення подорожей. Пере-

важна кількість власників обирає авто як засіб подорожування. Це зумовлено: свободою переміщення на великі відстані без потреби підлаштовуватися під транспортний розклад та можливістю швидкого переміщення при виникненні такої потреби; зниженням вартості подорожі порівняно з вартістю подорожі залізницею або комерційним автотранспортом, особливо родинам, які подорожують.

Важливо зазначити, що не кожен легковий автомобіль розрахований на подорожування родиною, має здатність бути незалежним від засобів розміщення, може забезпечити тривале перебування в дорозі, максимальну можливість перебування в рекреаційних зонах (заказники, національні парки тощо). Тому рекреаційне авто має змогу забезпечити всі потреби сучасної людини, оскільки оснащене новітнім устаткуванням, яке робить цей вид авто унікальним. Таким чином, цей вид авто на туристичному ринку може виконувати соціальну, екологічну, економічну функції, оскільки сприятиме розвитку рекреаційної діяльності населення, поширенню внутрішнього туризму, розвитку автомобільної промисловості – все це дає підстави вважати рекреаційне авто інновацією вітчизняного туризму. Щодо великої вартості цих транспортних засобів, то це питання можна вирішувати шляхом створення асоціацій власників на кшталт американських з певною системою пілг та автопарків, так званих екологічних перевізників.

Отже, згідно зі світовими тенденціями розвитку туристичного ринку у взаємозв'язку "туризм – транспорт", електромобіль та рекреаційне авто набувають поширення, оскільки є екологічно безпечними й забезпечують екологічно-економічний ефект туристичної галузі. Проте такі інновації потребують участі всіх суб'єктів економіки в напрямі досягнення екологічно-економічного ефекту, але це можливо тільки за умови державної підтримки. Тому розглянемо напрями державного регулювання та визначимо ті, які здатні забезпечити досягнення окресленої мети.

Державна інноваційна політика як діяльність з формування органами влади стратегічних цілей розвитку інноваційних процесів у країні; як механізм підтримки пріоритетних інноваційних програм; як засіб створення сприятливого економічного, правового та соціального клімату для впровадження інновацій формує й виступає підґрунтям державного розвитку інновацій у туризмі, що може бути виражено шляхом розробки та впровадження державної програми розвитку туризму на основі інновацій. Ця програма повинна продовжити на інноваційній основі дію Державної програми розвитку туризму

2002–2010 рр., яка була орієнтована на стимулювання ефективного використання наявних рекреаційних ресурсів, підвищення рівня міжгалузевого співробітництва, стимулювання розвитку ринкових відносин у туристичній сфері [3]. Має бути здійснено розвиток інновацій, які пов'язують природний комплекс, господарство й людину, які діють в одній геосоціоекосистемі.

Такий напрям державного регулювання зумовить розвиток інновацій щодо створення відтворювальної (рекреаційної) функції як навколишнього середовища, так і людини. Саме розвиток екологічного транспорту може започаткувати розвиток туризму на інноваційній основі. Такий підхід зумовлює відповідні органи державної влади, яким делеговано здійснення туристичної політики, формувати відповідне правове та фінансове забезпечення. Це узгоджується з тим, що реалізацію державної політики у сфері туризму покладено на новостворене Міністерство інфраструктури, яке реорганізоване з Міністерства транспорту і зв'язку України, до складу якого входять: Державна автотранспортна служба України, Державна авіаційна служба України, Державна служба зв'язку України, Державна служба морського та річкового транспорту України [4].

За умов, що склалися, державне регулювання розвитком інновацій у туризмі буде впливом держави на діяльність господарських суб'єктів усіх форм власності зі створення екологічно безпечного соціального продукту, який створюватиме рекреаційний ефект, що позначиться на показниках людського здоров'я та навколишнього середовища, розвитку галузей, суміжних з туризмом. Це вимагатиме симбіозу науки, економіки й державного управління. Суб'єкти науки повинні забезпечити теоретико-методологічну основу інноваціям туризму, вчасне дослідження й вироблення понять і теоретичних положень нових явищ, процесів, товарів і послуг, що можуть бути в галузі туризму. Досліджені теоретичні поняття повинні стати основою системи правових норм, що регулюють туристичну діяльність.

Суб'єкти господарювання повинні орієнтуватися на створення такого продукту, який сприяв би не тільки створенню прибутку його виробнику, а й давав би довготривалий екологічний ефект. Проте як суб'єкти науки, так і економіки діятимуть у таких напрямках, тільки якщо заходи державного регулювання постійно спонукатимуть суб'єктів діяти в напрямі екологічної безпеки. Запропонована програма повинна ставити за мету формування попиту в українського споживача до продукту, товару чи послуги, які відповідають такому критерію, як "екологічно безпечний". Одним із заходів державної програми розвитку туриз-

му на основі інновацій можливе впровадження досліджених видів авто шляхом:

- визначення програмою поняття "рекреаційне авто" як транспортного засобу, що є екологічно безпечним (електромобіль) і має систему життєзабезпечення (дім на колесах), придатне для рекреації і заслуговує на широке застосування туристичною галуззю України;
- розроблення системи податкових пільг суб'єктам, що упроваджуватимуть екологічно безпечні інновації, наприклад інженерним компаніям з розробки моделей рекреаційних авто, електромобілів і можливо їх сполучень, а також з розробки відповідної інфраструктури. Система податкових пільг і кредитів також сприятиме розвитку підприємств автомобільної промисловості щодо створення екологічно безпечних та таких, що сприяють збереженню природного середовища, транспортних засобів.

Проте створення державної програми – це тривалий процес, а щодо заходів державного регулювання найближчої перспективи, то доцільно запровадити податкові пільги туристично-готельним та транспортним підприємствам туристичних центрів і агломерацій у придбанні електромобілів для перевезення туристів у наступному літньому сезоні. Це сприятиме покращенню екологічного стану як природних комплексів, так і урбанізованих рекреаційних систем. Також доцільно шляхом упровадження відповідних статей законів, що регулюють режим діяльності в природоохоронних територіях, і заходів пільгового кредитування "екологічних перевізників" стимулювати розвиток рекреаційних авто для організації групових та сімейних турів у природних рекреаційних системах (національних та біосферних заповідниках).

Варто органам державної влади всіх рівнів, на які покладена реалізація туристичної політики у співпраці з автомобільними підприємствами, що здійснюють перевезення туристів, туристичними підприємствами і вищими навчальними закладами, які здійснюють дослідження рекреаційного спрямування: розглянути можливість створення маршрутів, що популяризують пам'ятні місця регіону, здійснюючи перевезення туристів на екологічно безпечних авто; виявити можливість переобладнання існуючих транспортних засобів у рекреаційні або їх створення та формування в регіоні відповідної для них інфраструктури.

Проте запропоновані заходи можливо здійснити за умови існування державної програми розвитку туризму на основі інновацій, яка діятиме в рамках інноваційної політики держави на основі механізму взаємодії науки, економіки та держави (див. рис.).

Рис. Механізм взаємодії науки, держави та економіки щодо розвитку туризму на основі інновацій

IV. Висновки

У статті визначено заходи державного регулювання розвитку інновацій вітчизняного туризму з урахуванням світових тенденцій туристичного ринку щодо узгодженості економіки й екології як основних умов державного розвитку; обґрунтовано напрями державного регулювання розвитком інновацій “туризм – транспорт”, що сприятимуть створенню еколого-економічного ефекту.

Пріоритети сучасної інноваційної політики держави полягають у пошуку взаємоузгодження економіки й екології. Досягти цього можна за допомогою заходів державного регулювання розвитку інновацій у туристичній галузі, оскільки, по-перше, означена галузь спрямована на отримання рекреаційного ефекту на основі раціонального використання природного комплексу; по-друге, проблема узгодження економіки й екології в туристичній галузі потребує нагального вирішення та може бути розпочата нововведеннями “туризм – транспорт”.

Використання “екологічних перевізників”, якими є електромобілі та рекреаційні авто (дім на колесах) сприяє створенню туристичного продукту еколого-економічного характеру. “Екологічні перевізники” можуть стати однією з еколого-економічних інновацій вітчизняного ринку за умови державної підтримки, оскільки необхідно спрямувати

суб’єктів ринку працювати в рамках отримання не просто економічно вигідного продукту, а й екологічно безпечного.

Обґрунтовано напрями державного регулювання розвитку інновацій “туризм – транспорт”, що сприятимуть створенню еколого-економічного ефекту. Одним з основних заходів має бути запровадження державної програми розвитку туризму на основі інновацій, яка органічно змінить Державну програму розвитку туризму на 2002–2010 рр. Такий захід узгоджується з іншими заходами Уряду щодо оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та передачею функцій з реалізації державної політики у сфері туризму з Міністерства культури і туризму до реорганізованого з Міністерства транспорту та зв'язку Міністерства інфраструктури.

Література

1. Новиков В.С. Инновации в туризме : учеб. пособ. / В.С. Новиков. – М. : Академия, 2007. – 208 с.
2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 16.01.2003 р. № 433-IV // Урядовий кур’єр. – 2003. – № 32.
3. Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002–2010 роки : Постанова Кабінету Міністрів України : Програма від 29.04.2002 р. № 583 //

- Офіційний вісник України. – 2002. – № 18. – С. 143. – Ст. 935. – Код акта 22330/2002.
4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2010 // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 234.
 5. Свірідова Н.Д. Державне регулювання та управління регіональним розвитком туризму : навч. посіб. / Н.Д. Свірідова. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. – 120 с.
 6. Слюсак О.О. Словник підприємця / О.О. Слюсак, Д.Д. Огородников, В.Л. Наконечний. – К. : НАН України, 1999. – 196 с.
 7. Юрченко О.М. Комбіновані системи енергоживлення автономних електротранспортних засобів : автореф. дис. ... д-ра техн. наук : спец. 05.09.03 – Електротехнічні комплекси та системи / О.М. Юрченко. – К., 2008. – 40 с.
 8. Baker K. The RVer's Bible / K. Baker, S. Baker. – Simon & Schuster, 1997. – 400 p.
 9. Lidstone A. RVs-getting out and Staying out / A. Lidstone, B. Lidstone. – Fulcrum Pub, 2001. – 224 p.
 10. Moeller B. RVing Basics / B. Moeller, J. Moeller. – McGraw-Hill Professional, 1995. – 224 p.

Мерзляк А.В., Яцук Н.В. Державне регулювання розвитку інновацій “туризм – транспорт” в Україні

Анотація. У статті визначено заходи державного регулювання розвитком інновацій вітчизняного туризму, що максимально сприятимуть взаємозалежності екології та економіки. Розглянуто світові тенденції туристичного ринку щодо узгодженості економіки й екології як основних умов державного розвитку. Обґрунтовано напрями державного регулювання розвитком інновацій “туризм – транспорт”, що сприятимуть створенню еколого-економічного ефекту.

Ключові слова: державне регулювання, розвиток, туризм, інновація, транспорт, рекреаційне авто, еколого-економічний ефект.

Мерзляк А.В., Яцук Н.В. Государственное регулирование развития инноваций “туризм – транспорт” в Украине

Аннотация. В статье определяются мероприятия по регулированию развития инноваций отечественного туризма, которые будут максимально способствовать взаимозависимости экологии и экономики. Рассматриваются мировые тенденции туристического рынка по согласованности экономики и экологии как основных условий государственного развития. Обосновываются направления государственного регулирования развития инноваций “туризм – транспорт”, которые будут способствовать созданию эколого-экономического эффекта.

Ключевые слова: государственное регулирование, развитие, туризм, инновация, транспорт, рекреационное авто, эколого-экономический эффект.

Merzliak A., Iacuk N. State regulation of innovation development “tourism – transport” in Ukraine

Annotation. Activities of state regulation of innovations development of domestic tourism which encourages interdependence of ecology and economics are described in the article. Global tourism market trends regarding consistency of economics and environment as key national development factors are shown. The directions of state regulation of innovation “tourism – transport” which will create ecological and economic effect are grounded.

Key words: state regulation, development, tourism, innovation, transport, recreation auto, ecological and economic effect.